

De Etrusken.

Misschien is het voor een leek verbazingwekkend dat Etrusken inderdaad in de 6^e eeuw voor Chr. de dienst uitmaakten in Rome. Je kunt misschien zelfs met recht zeggen dat ze aan de basis stonden van de latere macht van de Romeinen. De Etrusken zorgen trouwens voor de nodige hoofdbreken bij de geleerden. Men weet eigenlijk niet waar ze vandaan komen. Zijn ze misschien rond 800 uit het oosten gekomen? Zo melden klassieke bronnen. Anderen denken dat ze autochtoon zijn en dat ze zich

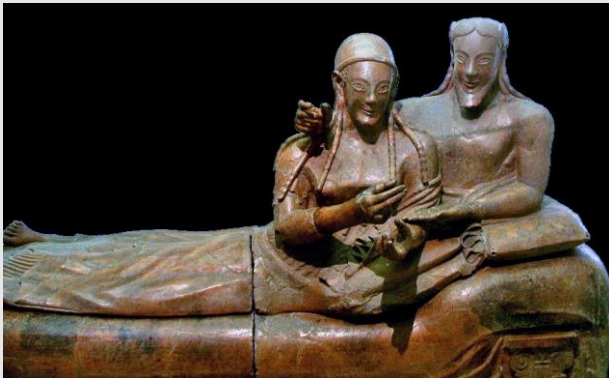
opeens ontwikkeld hebben.

Etruria in de 6^e eeuw v.Chr.

De nieuwste ontwikkelingen in de dna-wetenschap lijken aan te tonen, dat ze uit Asia, het huidige Turkije komen. Daarop lijkt ook wel hun afwijkende gedrag: vrouwen mogen bij feesten zijn; er is sprake van een matriarchaat en hun nog niet ontcijferde taal lijkt dat ook te ondersteunen. Ook in het verhaal van Tarquinius zie je sporen van het matriarchaat.

Zijn vrouw Tanaquil brengt hem ertoe Tarquinia te verlaten en naar Rome te gaan.

Etrurische sarkofaag, 6^e eeuw

Verder kan ook de grote invloed van de Grieken op de Etrusken daarop wijzen. Zo hebben de Etrusken van de Grieken het alfabet overgenomen, hebben ze zich laten beïnvloeden op het gebied van de beeldhouwkunst, tempelbouw, schilderkunst, zelfs op politiek gebied, voorspellerskunst. Zo hadden ook zij, evenals de Ionische Grieken in Asia een bond van 12 steden.

Echter dat alles kan ook verklaard worden door het feit dat de Etrusken vanaf 800 voor Christus hun macht over land en zee naar het zuiden hebben uitgebreid en zo vanzelf in contact met de Grieken kwamen. Gezien het feit dat de Grieken in ontwikkeling veel verder waren, ligt het voor de hand dat de Grieken voor de Etrusken een voorbeeld waren, zodat ze veel van de Grieken hebben overgenomen.

Hoewel de komst van Tarquinius in Rome een legende is, moet je toch wel uitgaan van een kern van waarheid. Wat is dan waar geweest? Het ligt voor de hand dat de Etrusken Rome in hun macht hebben gekregen. Ze hebben immers hun macht over land naar het zuiden uitgebreid en Rome was de eerste plaats aan de andere kant van de Tiber buiten hun eigen gebied. Verder is de naam Rome waarschijnlijk van Etrurische herkomst en luidde Ruma. Er zijn meerdere sporen van de Etrusken in Rome, zoals de rode senatoren- bishopsring,

zienerskunst, lictores met fasces en wat te zeggen van het feit, dat zij het forum hebben drooggelegd.

Niet alleen Rome maar heel Italië tot in Etrurisch gebied vooral aan de

kusten had last van malaria. de Etrusken wisten waaraan dat lag: de mug. Ze wisten ook hoe ze dat konden bestrijden: door gebieden droog te leggen. Zo hadden ze door kanalisatie hun eigen kusten gedraineerd en malariavrij gemaakt en dat hebben ze ook met het Forum van Rome gedaan. Ze hadden door rioleringen (cloacae), die er nog steeds zijn en nog steeds functioneren, het forum grotendeels drooggelegd en zo Rome malariavrij gemaakt. Die riolering liep onder de Palatijn door de Tiber in. De monding van de Cloaca Maxima is nog steeds aan de Tiber te zien.

de cloaca maxima

De Romeinen hebben ook veel op het gebied van begraven overgenomen.

Zo maakten zij in navolging van de Etrusken **imagines** van hun gestorven. Die portretten bewaarden ze en iedere keer, wanneer er weer iemand gestorven was, werden al die imagines in processie meegenomen op de uitvaart, zodat de hele familie aanwezig was.

Bij iedere staatshandeling raadpleegden de Romeinen de goden. Ze geloofde dat de goden hun wil aan de mensen kenbaar maakten via vogels, of ingewanden. Voor de precieze leer stuurden ze hun zonen naar school in Etrurië. Gezien het

feit dat de ziensgave bij de Etrusken in hoog aanzien stond, is het dus wel vreemd dat Tarquinius Attus niet meteen serieus nam. Hij was toch voor de helft Etrusk en in Etruria opgegroeid. Bovendien geloofden ook de Grieken erin dat de goden hun wil aan de mens kenbaar maakten.

een augur